

ОБЩИНА ТВЪРДИЦА

8890 Твърдица, пл. "Свобода" №1, тел.: 0454/42311, fax: 0454/44049,
e-mail: obshtina@tvarditsa.bg

ОБЯСНИТЕЛНА ЗАПИСКА

От Мария Гвоздейкова-Златева - кмет на Община Твърдица

Относно: Приемане на бюджета на Община Твърдица за 2025 г.

Проекта на общинския бюджет за 2025 г изготвен на база на предварителен анализ за реално изпълнимите приходи и бюджетните разходи, за положително развитие на всички сфери на обществения живот в община Твърдица.

Предложеният проектобюджет е разработен в съответствие с:

- Закона за публичните финанси (ЗПФ);
- Закона за държавния бюджет на Република България за 2025 година (ЗДБРБ) – публикуван в Държавен вестник, бр. 26 от 27.03.2025 година;
- Решение № 93/25.02.2025 година на Министерския съвет за приемане на стандарти за делегираните от държавата дейности с натурални и стойностни показатели през 2025 година;
- Натуралните и стойностни показатели за прилагане на стандартите в делегираните от държавата дейности за 2025 година на община Твърдица, предоставени от Министерство на финансите.
- Постановление № 28 от 16 април 2025 г. за изпълнението на държавния бюджет на Република България за 2025 г.
- Приети от Общински съвет - Твърдица наредби, правилници;

Акценти в проектобюджета за 2025 година

- ❖ Ремонти и проектиране на улици и водопроводи в малките населени места в общината.
- ❖ Ремонт на училища и детски градини, подкрепа за младежки клубове, спортни дейности.
- ❖ Подкрепа на културните институции. Финансиране на дейности в културния календар. Повишаване на дофинансирането на читалищната дейност.
- ❖ Организация на местни събития, фестивали и събори.
- ❖ Поддържане и модернизация на средата за предоставяне на медицински услуги;
- ❖ Разширяване на социалните услуги, подкрепа за домашен патронаж;
- ❖ Повишаване качеството на услугите за събиране и транспортиране на битови отпадъци, третирането им и поддържането на обществените територии в община Твърдица.

ОБЩИНА ТВЪРДИЦА

8890 Твърдица, пл. "Свобода" №1, тел.: 0454/42311, fax: 0454/44049,
e-mail: obshtina@tvarditsa.bg

Общата рамка на предложения бюджет за 2025 година е **40 819 305** лева, от които за държавни дейности **28 821 543** лева, за местни дейности **11 656 762** лева и **341 000** лева за дофинансиране на държавни дейности с местни приходи.

В приходната част на проекта за Бюджет 2025 са отразени размерите на бюджетните взаимоотношения между централния бюджет и бюджета на община Твърдица за 2025 година, определени със Закона за държавния бюджет на Република България за 2025 година и очакваните постъпления от общинските данъчни и неданъчни приходи.

При изготвяне на приходната част на бюджета са използвани прогнозите на звената "Общинска собственост" и "Местни данъци и такси", които формират приходи.

Имуществените и други данъци са определени на база анализ на изпълнението и събираемостта на данъчните приходи на общината. Разчетите са съобразени с облога за 2025 година, степента на събираемост на данъчните задължения за текущата година и на задължения за данъци от минали години.

При планиране на собствените приходи по бюджета е отчетено изпълнението за последните три години. Приходите и доходите от общинска собственост, продажбите на нефинансови активи и приходите от концесии са планирани в съответствие с Програма за управление и разпореждане с имотите общинска собственост на община Твърдица за 2025 г.

При планиране на приходите от държавни трансфери по бюджета за 2025 г. е заложен целия размер на бюджетните взаимоотношения регламентирани с чл.53 от ЗДБ на РБ за 2025 г. - **29 122 071 лв.** в т. ч: обща субсидия за делегираните от държавата дейности – **24 857 771 лв.**, обща изравнителна субсидия- **2 354 300 лв.**, трансфери за зимно поддържане на общински пътища – **210 000 лв.**, целева субсидия за капиталови разходи – **1 507 700 лв.** и други целеви разходи за местни дейности – **192 300 лв.**

Съгласно чл.127, ал.2 от Закона за публичните финанси паричните постъпления от продажба на общински нефинансови активи се изразходват само за финансиране изграждането, основен и текущ ремонт на социална и техническа инфраструктура. В тази връзка в бюджет 2025 г. средствата в размер на 88 000 лв., които е предвидено да постъпят, са заложили за текущи ремонти и благоустрояване по населените места на общината и са отразени в общинска дейност 619 „Други дейности по жилищно строителство, БКС и регионално развитие”.

В разходната част за делегираните от държавата дейности са планирани средства за трудови разходи, издръжка и капиталови разходи, при спазване на изискванията на ЗДБРБ за 2025 година и указанията на Министерство на финансите. В плана за разходите, в частта за делегираните от държавата дейности, са разпределени всички средства, определени по Единни разходни стандарти. При прогнозиране на разходите за местни дейности е направена максимално реалистична преценка.

От преходния остатък в делегираните от държавата дейности са разпределени средства в размер на 3 963 772 лв.

От преходния остатък в местните дейности са разпределени средства в размер на 4 900 162 лв.

Бюджета в местни дейности е планиран в размери съобразно планираните собствени приходи и трансфери за местни дейности. Приоритетно се изплащат заплати и свързаните с тях осигурителни вноски, планирани съобразно размерът им за 2025 г., електроенергия, горива

ОБЩИНА ТВЪРДИЦА

8890 Твърдица, пл. "Свобода" №1, тел.: 0454/42311, fax: 0454/44049,
e-mail: obshtina@tvarditsa.bg

и храна. Останалите разходи се изплащат при наличие на постъпления от местни данъчни и неданъчни приходи.

Разпределението на средствата, за детските градини се 98 %извърши по формула, в която участват основните компоненти- стандарт за група, брой групи, стандарт за дете и стандарт за институция. Прибавят се и средства за подпомагане на храненето на деца в подготвителните групи и реализирания в края на 2024 г. преходен остатък за дейността.

Разпределението на средствата по стандарти за училищата, прилагащи системата на делегираните бюджети се извърши по формула- 99 % основни компоненти и 1 % допълнителен компонент. Основните компоненти са брой ученици и единен разходен стандарт, и допълнителен компонент- за училище в населено място, отдалечено от общинския център. Целта е да се подпомогне бюджета на ОУ „Никола Вапцаров” с. Бяла паланка. Към бюджета на училищата е прибавен преходният остатък, добавка за подобряване на материално- техническата база, добавка за ученици на ресурсно подпомагане, добавка за приобщаващо образование, средства за целодневна организация на учебния ден за средишните училища, средства за подпомагане храненето на учениците от I до IV клас, средства за стипендии за СУ гр. Твърдица и СУ гр. Шивачево и средства за защитено училище и поддръжка на училищен автобус в ОУ с. Бяла паланка. Предвидени са допълнителни средства за занимания по интереси, както и допълнителни средства за обучение в гимназиален етап за двете средни училища в общината.

Издръжката на дейностите със споделено финансиране се покрива от таксите за цените на услугите и от местните приходи.

Приходна част /Приложение 1/

1.Приходи за финансиране на делегираните от държавата дейности – 28 821 543 лв. от които:

- Обща субсидия за делегираните държавни дейности – 24 857 771 лв.;
- Преходен остатък – /+/ 4 111 355 лв.;
- Чужди средства по §§ 88-03 - /-/ 144 599 лв. средства от преходния остатък по проекти, финансирани по Оперативни програми.
- Чужди средства по §§ 93-10 - /-/ 2 984 лв-внесена гаранция за изпълнение по договор в СУ „Неофит Рилски“ гр. Твърдица.

Относителния дял на държавните приходи за финансиране на делегираните от държавата дейности е 70,61 % от общите приходи по бюджета на общината за 2025 г.

- 2.Приходи за финансиране на местни дейности – 11 997 762 лв., от които:
- Данъчни приходи 693 000 лв.;
 - Неданъчни приходи 1 840 300 лв.;
 - Трансфери за местни дейности – 2 564 300 лв./изравнителна субсидия- 2 354 300 лв. и субсидия за зимно поддръжане и снегопочистване- 210 000 лв./;
 - Целева субсидия за капиталови разходи – 1 507 700 лв.;
 - Средства за други целеви разходи 192 300 лв
 - Трансфери между бюджети – 300 000 лв
 - Преходен остатък- /+/ 4 900 162 лв.

ОБЩИНА ТВЪРДИЦА

8890 Твърдица, пл. "Свобода" №1, тел.: 0454/42311, fax: 0454/44049,
e-mail: obshtina@tvarditsa.bg

Относителния дял на приходите за финансиране на местни дейности е 29,39 % спрямо общите приходи по бюджета за 2025 г.

Разходна част /Приложение 2/

Разходната част на общинския бюджет за 2025 г. е в размер на **40 819 305** лв. в т. ч.

- Разходи за делегираните от държавата дейности- 29 162 543 лв.

В т. ч: от държавни трансфери- 28 821 543 лв.

- дофинансиране – 341 000 лв.

- Разходи за местни дейности- 11 656 762 лв.

По функции проекта на бюджет е разпределен както следва:

-функция "Общи държавни служби"- 4 068 927 лв. Тук се отчитат разходите за общинска администрация, дофинансирана численост на персонала, общински съвет и разходи за провеждане на избори.

-функция "Отбрана и сигурност"-1 677 599 лв.

Дейност „Други дейности по вътрешната сигурност“ – Осигурените средствата в рамките на стандартите и са предвидени за материално стимулиране на 3 лица обществени възпитатели и издръжка на Местната комисия за борба срещу противообществени прояви на малолетни и непълнолетни; Финансира се издръжката на районните полицейски инспектори и детската педагогическа стая.

Дейност „Отбранително-мобилизационна подготовка, поддържане на запаси и мощности“ – Държавно финансиране за издръжка на денонощните дежурни и гражданска защита.

Дейност „Други дейности по отбраната“ – Офиси за военен отчет

Дейност „Превантивна дейност за намаляване на вредните последствия от кризи, бедствия и аварии“ –трансфери предоставени по бюджетите на общините от резерва за предотвратяване, овладяване и преодоляване на последиците от бедствия.

Дейност „Доброволни формирования за защита при бедствия“ – Средства по държавен стандарт за екипировка, обучения и застраховка срещу злополука при предотвратяване или овладяване на бедствия, пожари и извънредни ситуации.

-функция "Образование"- 17 349 868 лв. За 2025 година са предвидени промени във финансирането на предучилищното и училищно образование, съгласно Решение № 93/25.02.2025 година на Министерски съвет за приемана на стандарти за делегираните от държавата дейности с натурални и стойностни показатели през 2025 година.

Финансирането на образованието се определя от броя на децата и учениците, броя на паралелките и от спецификата на региона, в който се намира училището.

Разпределението на получените по стандартите средства за всяка дейност между училищата и детските градини става въз основа на формули за съответната дейност, включващи основен и допълнителни компоненти. Съгласно §8 от ПЗР на ЗДБРБ за 2025 година формулите по чл. 282, ал. 6 от Закона за предучилищното и училищното образование се утвърждават в едномесечен срок от обнародването на ЗДБРБ за 2025 г. в „Държавен вестник“.

ОБЩИНА ТВЪРДИЦА

8890 Твърдица, пл. "Свобода" №1, тел.: 0454/42311, fax: 0454/44049,
e-mail: obshtina@tvarditsa.bg

Дейност „Детски градини“ – финансират се шест детски градини, от които две детски градини в гр. Твърдица и една детска градина в гр. Шивачево в селата – с. Сборище, с. Оризари и с. Бяла паланка.

Дейност „Подготвителна група в училище“ – финансиране на персонал и издръжка за обучение на деца в СУ „Неофит Рилски“, гр. Твърдица и СУ „Георги Каравелов“ гр. Шивачево.

Дейност „Неспециализирани училища, без професионални гимназии“ – Финансира се дейността на пет учебни заведения на територията на общината.

За 2025 година училищата на територията на общината работят на делегирани бюджети, в условията на второстепенни разпоредители с бюджети.

Дейност „Други дейности по образованието“ – Финансиране с местни средства за издръжка на специалисти по образованието.

-функция „Здравеопазване“- 726 675 лв. Отчитат се разходите за медицински персонал в ДГ и училищата, детска млечна кухня гр. Шивачево и издръжката на медицинския персонал към яслена група в ДГ Твърдица.

-функция „ Социално подпомагане и грижи“- 8 468 782 лв., във функцията се отчитат разходите за ,социални заведения ДПЛУИ и ДПЛПР, ДЦСХ с. Сборище, ДСП гр. Твърдица и гр. Шивачево, клубовете на пенсионера и инвалида, възнагражденията и осигурителните вноски на работниците по програми за временна заетост, разходите по механизма за предоставяне на лична помощ и „Асистентска подкрепа“.

Дейности „Домашен социален патронаж“ и „Клубове на пенсионера, инвалида и други“ – Финансират се изцяло с местни приходи за издръжка, възнаграждения и осигуровки за сметка на работодателя и капиталови разходи.

Дейност „Програми за временна заетост“ – Предвидени са средства за издръжка от местни приходи за материали и работно облекло.

Дейност „Центрове за обществена подкрепа“,– социални услуги, предоставяни в общността, финансирани по разходни стандарти определени с Решение

№ 93/25.02.2025 година на Министерски съвет за възнаграждения, осигуровки за сметка на работодателя и издръжка на дейността.

Дейност „Домове за пълнолетни лица с увреждания“– осигурено държавно финансиране, съгласно разходни стандарти определени с Решение №346/05.05.2023 година на Министерски съвет за възнаграждения и осигуровки за сметка на работодателя и издръжка за Дом за пълнолетни лица с умствена изостаналост и Дом за пълнолетни лица с психични разстройства.

Дейност „Дневни центрове за стари хора“ осигурено държавно финансиране, съгласно разходни стандарти

Дейност „Асистенти за лична помощ“– осигурено държавно финансиране за лична помощ за хората с увреждания, с цел подкрепа за независим живот.

Дейност „Асистентска подкрепа“– осигурено държавно финансиране, съгласно разходни стандарти определени с Решение №93/25.02.2025 година на Министерски съвет за възнаграждения и осигуровки за сметка на работодателя и издръжка.

Дейност „Други служби и дейности по социалното осигуряване, подпомагане и заетостта“ осигурено държавно финансиране за компенсация за пътуване и субсидиране на нерентабилните автобусни линии.

ОБЩИНА ТВЪРДИЦА

8890 Твърдица, пл. "Свобода" №1, тел.: 0454/42311, fax: 0454/44049,
e-mail: obshtina@tvarditsa.bg

-функция „Жилищно строителство, БКС и опазване на околната среда” – 5 239 823 лв. тук се отчитат разходите за улично осветление, дейности по озеленяване, чистота и опазване на околната среда, дейности по благоустрояване, изграждане и ремонт на уличната мрежа в населените места.

Разходите в тази функция се финансират изцяло от общински приходи за изграждане на инфраструктурни обекти, благоустрояване, ремонт и поддръжка на улична мрежа, комунална дейност, улично осветление и други.

Дейност „Водоснабдяване и канализация” – планирани са разходи за застраховка на водопровода в с. Сборище.

Дейност „Осветление на улици и площади” – Финансират се разходи за ел.енергия на улично осветление в община Твърдица, ремонтна дейност.

Дейност „Изграждане, ремонт и поддържане на уличната мрежа” – Планирани средства за ремонт, поддръжка и материали на общинската улична мрежа, тротоари и площади.

Дейност „Други дейности по жилищното строителство, благоустройството и регионалното развитие” – средства за издръжка и текущ ремонт на сгради общинска собственост, извън създадените бюджетни звена. Разходи за ел. енергия, ел. услуги, вода, СОТ, такси, консултантски и адвокатски услуги, актуването на земеделски земи, сервитути и промяна предназначението на земеделски земи. В дейността са предвидени средства за дезинфекция и дезинсекция на общински имоти и сгради.

Финансиране за капиталови разходи, като ремонти, изграждане на инфраструктурни обекти и издръжка.

Дейност „Озеленяване” – Общинско финансиране за озеленителни мероприятия на територията на общината.

Дейност „Чистота” – Осигурено финансиране за събиране, извозване и обезвреждане на битовите отпадъци и поддържане чистотата на населените места и почистване на нерегламентирани сметища.

-функция „Почивно дело, спорт, култура и религиозни дейности ” – 971 151 лв. тук са предвидени разходи за поддръжка на спортните бази, подпомагане дейността на спортните клубове и индивидуални еднократни помощи на деца, постигнали спортни успехи, провеждане на празници и тържества и Исторически музей Твърдица

Дейност „Спортни бази за спорт за всички” – финансиране на спортни клубове и турнири за издръжка на спортните бази.

Дейност „Музеи, художествени галерии, паметници на културата и етнографски комплекси с местен характер ” финансиране дейността за възнаграждения и издръжка на общинския музей.

Дейност „Обредни домове и зали ” тук са планирани средства за помощ при погребения на социално слаби и бездомни хора и капиталови разходи.

Дейност „Други дейности по културата ” планирани средства за финансиране на културния календар на община Твърдица и възнаграждения на служители по културата.

Дейност „Читалища ” – финансират се 8 читалища, по определени с Решение № 93/25.02.2025 година на Министерски съвет стандарти за 17 субсидирани бройки за 2025 година. Разпределението на средствата между читалищата на територията на община Твърдица е в съответствие с разпоредбите на чл.23, ал.1 от Закона за народните читалища. Планирани са средства за дофинансиране за издръжка.

ОБЩИНА ТВЪРДИЦА

8890 Твърдица, пл. "Свобода" №1, тел.: 0454/42311, fax: 0454/44049,
e-mail: obshtina@tvarditsa.bg

- функция „Икономически дейности и услуги” - 2 067 480 лв. тук се отчитат разходите по горите и поддръжка на общинска пътна мрежа

Дейност „Други дейности по селско и горско стопанство, лов и риболов“ – Предвидени са средства за заплати и осигурителни плащания на звената за „Управление на горски територии“.

Дейност „Служби и дейности по поддържане, ремонт и изграждане на пътищата“ – Предвидените средства са целеви субсидии за зимно снегочистване и поддържане на общински пътища, съгласно ЗДБРБ за 2025 година.

Дейност „Други дейности по транспорта, пътищата, пощите и далекосъобщенията“ - планирани средства за разходи за застраховки и поддръжка на общинската пътна мрежа.

Дейност „Общински пазари и тържища“ – разходи за издръжка на пазарите.

Дейност „Приюти за безстопанствени животни“ средства за залавяне на бездомни кучета.

Дейност „Други дейности по икономиката“ – средства за възнаграждения на служители касиери към звеното местни данъци и такси

- Резерв за непредвидени и неотложни разходи – 249 000 лв.

В местна дейност 122 „Общинска администрация“ в §§ 4214 „Обезщетения и помощи по решение на общински съвет“ са планирани 10 000 лв за отпускане на еднократна помощ за гр. Твърдица, Република Молдова, съгласно писмо с вх. № 10-00-28/31.01.2025 г. Средствата са за възстановяване на паметник на Освободителите.

Капиталови разходи

През 2025 г. са планирани капиталови разходи в размер на 3 403 449 лв., в т. ч. по източници на финансиране както следва:

-обекти за 2025 г. 1 646 200 лв. /Приложение 3/, от които целева субсидия- 1 507 700 лв.;и други средства 138 500 лв.

-преходни обекти – 1 757 249 лв. //Приложение 3А/, от които 1 278 404 лв целеви разходи от държавния бюджет от предходни години, 191 994 лв. други целеви средства, 92 217 лв. собствени средства и 194 634 лв. други средства.

В процеса на изпълнение на строително-ремонтни дейности по подмяна на довеждащ водопровод в с. Бяла паланка, по независими от общината причини, бе засегната част от съществуващ напоителен канал – общинска собственост. Повредата затруднява нормалното отвеждане на води и застрашава функционирането на напоителната мрежа, което от своя страна създава риск за земеделските площи в района.

С оглед възстановяване на напоителния канал и предотвратяване на бъдещи щети, по реда на чл. 58 от ЗДБРБ за 2025 г и чл. 59 от ПМС 28/2025 г. се налага да се направи предложение до министъра на финансите за трансформиране на целева субсидия за капиталови разходи по чл. 53, т.1 от ЗДБРБ за 2025 г. в трансфер за други целеви разходи за финансиране на неотложни текущи ремонти. Предлагаме средствата в размер на 49 000 лв. да бъдат планирани в §§ 00-98 „резерв за непредвидени и неотложни работи“.

Кмет на община Твърдица:

ТС/ТС

/Мария Гвоздейкова -Златева/